

Haurrek Katalunian euskaraz egin ahal izateko gunea

Poliki-poliki izeneko material didaktikoa sortu dute Katalunian haurrek euskara ikas dezaten. Bartzelonako Euskal Etxean eta Sant Cugat udalerrian jarri dute abian egitasmoa. Helburua da familia euskaldunen seme-alabek beste haur batzuekin euskaraz hitz egiteko gune bat izatea.

| SAI OA LABAKA |

MATERIAL erakargarri, sustatzaile eta dinamikoen bitartez hurrei euskara ikasteko aukera eman nahi diete Katalunian. Hezkuntza-materialaren hezurdura osatzen dute Zapataldea izeneko herri berezi bateko biztanleen abenturek, nahaspilek eta gertaerek. Euskaraz hitz egiten dute bertako biztanleek (estralurtarrak, sorginak, euli erraldoiak, bikingoak, harpetarrak, txerriak eta dragoiak) eta hori da euren arteko lotura bereizgarria.

Ahozkotasuna lantzea da egitasmoaren helburu nagusia; haurrek hizkuntza erabiltzea da erdietsi beharrekoa. Ikasturte oso baterako iraupena dute materialek eta lau gai nagusi lantzen dira urte bakoitzean. Esaterako, lehen urterako gai hauek proposatzen dituzte: eskola, lagunak, azoka eta oporrak. Ipuin kontaketak izaten dira abiapuntu, baita ondorengo jolas, zeregin eta ekintza guztien hari nagusia ere. Gaien inguruko hiztegia lantzeaz gain, aditzak eta gramatika egiturak ere jorratzen dituzte.

Bartzelonako Euskal Etxean Haurren Txokoa zerbitzua abiatu dute. Etxeko txikientzako gune horretan, astean egun batez —ostiraletan bi orduz—, haurrek euren artean euskaraz hitz egiteko parada dute, jolas egiten duten bitartean. Euskara ulertzen duten 3 urtetik gorako umeentzat antolatutako egitasmoa da.

Orain bi urte hasi ziren Poliki-poliki materiala erabiltzen Haur

Sant Cugateko Haur Txokoa, guraso eta seme-alabak.

Txokoa. Ordura arte, oro har, umeek jolas baino ez zuten egiten bertan eta euskara erabiltzearekin batera, katalana eta gaztelania ere tartekatzen zituzten. Azken finean, haurrek katalanez hitz egiten dute euren ikastetxeetako ikaskideekin eta hizkuntza hori erabiltzea ohiko joera izaten da. Bestalde, Txokoa ez zuten jolasa eta hizkuntza uztartzeko egitura sendorik, ez eta euskara irakasteko jarraibide zehatzik. Hori dela-eta, aisialdi tarte horri etekin handiagoa ateratzeko asmoz jarri zuten abian proiektua.

Pasa den ikasturtean, 3 eta 7 urte bitarteko 16 ikasle izan zituzten Haur Txokoa. Egitasmoak harrera

ona izan zuen eta baikor dira antolatzailerak: haurrek euren artean euskara erabiltzea lortu zuten aisialdiko bi ordu horietan bederen, baita irakaslearekin ere. Taldean adin ezberdineko umeak egonik, guztien motibazio maila mantentzea ez dela erraza izan gaineratu digute arduradunek.

Zorione Aperribay da haurren Txokoko hezitzailea. Iaz, berak erabili zituen lehenengoz Poliki-poliki egitasmo materialak Txokoa, eta aurten ere ildo beretik ari dira lanean. Umeen beharretara hobeto egokitze, bi talde sortu dituzte: 3-6 urte bitartekoena (8 haur denera) eta 7-10 urte artekoa (12 kide).

Guraso mistoak eta haur hirueledunak

Haur Txokora hurbiltzen diren haurren familiak kasu guztietan mistoak direla dio Aperribayk: gurasoetako bat euskalduna izan ohi da eta bikotekidea ia beti katalana. Dena den, badira beste lekuetakoak ere; esaterako, kanariarrak eta italiarrak. Irakasleak adierazi digu haur guztiak hirueledunak direla eta euren etxeetan ahalegin handia egiten dela euskara, gaztelania eta katalana normaltasunez bizitzeko. Guraso asko beldur baitira seme-alabek ez ote duten ama-hizkuntza eta horrekin batera identitate zati bat galduko.

Sant Cugateko Gure Txokoa

2013ko urte amaieran, Bartzelona probintziako Sant Cugat udalerrian, 12 bat familia euskaldunek euren haurrak giro euskaldunean hezteko helburuz Gure Txokoa elkarte sortu zuten. Udalerriko kultur etxean astean bitan hasi ziren elkartzeko haurrek euskara landu zezaten eta gainontzeko umeekin aisialdia euskaraz bizi zezaten. Handik gutxira, Bartzelonako Euskal Etxera jo zuten hezitzaile baten bila, eta Zorione Aperribayrekin hasi ziren lanean Poliki-poliki materiala jorratzen.

Leire Irigaray donostiarra izan zen elkartearen sustatzaileetako bat eta berak azaldu dizkigu ekimenaren nondik norako nagusiak. Sant Cugateko haurtzaindegi batean egin zuen topo lehenengoz ama euskaldun batekin eta hortik abiatuta hasi ziren harreman sarea pixkanaka zabaltzen, handik eta hemendik. Herriko aldizkarian iragarkia jarri zuen Irigarayk familia euskaldunak bilatzeko asmoz. Sant Cugateko euskaldunen sarea zabalagoa bada ere, egun, hamar bat familia euskaldunek parte hartzen dute egitasmoan eta adin bertsuko seme-alabak dituzte, 3-6 urte artekoak. Asteartero biltzen dira Haur Txokoa. “Sorpresa handia izan da Sant Cugaten hainbeste familia euskaldun bildu izana, eta gainera

euren seme-alabekin euskaraz mintzatzen direnak. Pozik gaude zentzu horretan”, dio Irigarayk.

Oro har, Sant Cugateko familia gehienak ere mistoak dira, bikote euskaldun-katalanek osaturikoak. Etxe barruko hizkuntza kudeaketaz galdetu diogu ekimenaren sustatzaileari: “Gure etxean, bikotekidearekin katalanez hitz egiten dut. Noizean behin, euskara erabiltzen dugu berak zer edo zer ulertzen duela, baina oso gutxitan. Haurrei euskaraz egiten diet nik eta bikoteak katalanez. Oro har, guraso gehienek horrela jokatu dute”.

Gurasoak pozik daude Haur Txokoaren dinamikarekin. Beharrezkoa ikusten dute familatik kanpo haurrek euren artean euskaraz hitz egiteko eremua izatea. Badirudi, gainera, haurrei funtzionamendua eta edukiak erakargarri zaizkiela. Balorazio positiboa egiten dute eta egitasmoarekin aurrera jarraitzeko asmoa dute. “Zailena ikusten dudana da Txokoko haur guztiak euren artean euskaraz hitz egitea. Denek ez dute euskara maila bera, batzuek oso ondo menderatzen dute, beste batzuek ez hainbeste... eta euren joera da katalanez hitz egitea. Lorpen handia izango litzateke talde horretan euskara izatea harreman hizkuntza. Ahalegina egingo dugu”. Gainera, Haur Txokoko eskolen dinamikarekin etxean ere jarrai dezakete gurasoek, nahi izanez gero, Poliki-poliki nahi adina material baitu horretarako.

Egitasmoaren zabalkundea

Bartzelonako Euskal Etxean eta Sant Cugaten egitasmoak izan duen harrera ona ikusirik, ekimenaren antolatzaileek jakinarazi digute proiektua Kataluniako beste eskualde batzuetan abian jartzeko egokia izan daitekeela, baita euskara hizkuntza gutxitu edota bertako hizkuntza ez den lurraldeetan ere. Harago joanez, Euskal Etxeen sarea baliatuz Europa eta munduko Euskal Etxeetan ere jar liteke abian. Egitasmoa ezagutarazteko lanetan hasiko dira, poliki-poliki. ■

VITORIA
GASTEIZ
green capital

Gasteizen euskarazko
hauek ez galdu

Lantegiak, ikastaroak, hitzaldiak, aurkezpenak...

• **AUTO-FIKZIOAREN GURPILAK. KATIXA AGIRRE**
Idazleekin solasean egitasmoaren barruan.
Judimendi gizarte etxea. Apirilak 15, 19:00

• **INON EZ, INOIZ EZ**
Iban Zalduaren liburuaren irakurketa jarraitua. Goiuri jauregia. Apirilak 21, 08:30-12:00 eta 15:30-19:30

• **EUSKARA GASTEIZKO AISIALDIAN**
Azkerketa baten aurkezpena. Siadeco.
Oihaneder Euskararen Etxea. Apirilak 22, 18:00

kuskizuna

• **MALGU DA GAUA**
Arkaitz Mendozaren eta Ekaitz Unai Gonzalezen kontzertu errezitaldia, Chopinen musikarekin eta Harkaitz Canoren testuekin.
Aldabe gizarte etxean, ekitaldi aretoan.
Apirilak 23, 19:30

Haurrak eta familiak

• **AURORITA BETI POLITA**
Lur Korta. Ipuin kontalaria. Hegoalde gizarte etxea. Apirilak 15, 18:00. 4 - 8 urte 1€

• **MADDI ETA TXALAPARTA**
Hala Dzipo kultur elkarte. Ipuin kontalaria eta lantegia. Ariznabarra gizarte etxea.
Apirilak 18, 12:00. 4-20 urte. 1€

• **PARKE JURASIKOIA**
Dinosaurio lantegia. Aldabe gizarte etxea.
Apirilak 21. 18:00. 5-7 urte. 1€ (bazk)

• **MAGIA LANTEGIA**
Arroxbola taldea. Arana gizarte etxea.
Apirilak 20, 18:00. Judimendi gizarte etxea.
Apirilak 22, 18:00. 7-12 urte. 1€ (bazk)

• **IKUSI AL DUZU ILARGIA?**
Ipuin kontaketa ilustratua. Arriaga gizarte etxea. Apirilak 22, 18:00. 3-7 urte. 1€

Musika

• **BADOK.INFO eta AMORANTE**
Oihaneder Euskararen Etxean. Apirilak 17, Aurkezpena 19:30ean. Jarraian Iban Urizar "Amorante" kontzertuan.

• **BERRI TXARRAK**
Kontzertua Jimmy Jazz aretoan. Apirilak 19, 20:00. 14€

• **MAKALA JAZZ FUNK BAND**
Kontzertua Parral tabernan. Apirilak 21, 20:30

Maita duzun hura, euskaraz!

Ayuntamiento
de Vitoria-Gasteiz
Vitoria-Gasteizko
Udala